

**КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА
ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ**

гр.София 1125, бул."Драган Цанков" 35
тел.: 02/ 807 30 30, факс: 02/ 870 84 48
e-mail: kzd@kzd.bg

COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION

**COMMISSION FOR PROTECTION
AGAINST DISCRIMINATION**

35, Dragan Tsankov Str. ; 1125 Sofia, BULGARIA
phone: +359 2 807 30 30, fax: +359 2 870 84 48
e-mail: kzd@kzd.bg

КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ	
Изх.№	60-00-3
дата	19. 01 2015 г.

ДО
Г-н Красимир Велчев,
Председател на
Комисията по вероизповеданията и правата на човека
Четиридесет и трето Народно събрание

На Ваше писмо с изх.№ 553-14-22 от 15.01.2015 г.

Уважаеми г-н Велчев,

Във връзка с внесения Законопроект за изменение и допълнение на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация относно транспониране на Директива 2006/54/ЕО, Ви уведомявам, че Комисията за защита от дискриминация приоритетно и с особено внимание взе участие в работата на Междуведомствената работна група и в заключение прие без забележки изготвеното предложение. Тази преценка поддържа и с настоящето становище с оглед да се постигне терминологично съответствие на текста на разпоредбата на чл.9 от Закона за защита от дискриминация и Директива 2006/54/ЕО. В крайна сметка Директива 2006/54/ЕО е специфична конкретизация на общия принцип на равенството, който е един от основните принципи на правото на Съюза и който, съгласно членове 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, се ползва със защита като част от основните права. Това е важна причина приложното поле на Директивата да не се определя ограничително. Директива 2006/54/ЕО има за цел да определи минимални изисквания за прилагане на принципа на равно третиране и за предотвратяване на проявите на дискриминация. Несъмнено тя изрично разрешава на държавите членки да приемат или оставят в сила разпоредби, които са благоприятни за засегнатите лица от изискванията на правото на Съюза. С Директивата обаче, не могат да са съвместими национални разпоредби, които са по-малко благоприятни за засегнатите лица и които следователно не отговарят на установените от правото на Съюза минимални изисквания, какъвто е случаят с терминологичното съответствие на текста на разпоредбата на чл.9 от Закона за защита от дискриминация и Директива 2006/54/ЕО. При подобна несъвместимост на българските разпоредби с Директива 2006/54/ЕО, достатъчно е да се припомни постоянната практика на ЕСПЧ: в главното производство националните разпоредби трябва, доколкото това е възможно, да се тълкуват и прилагат в съответствие с Директивата. Това означава, че националните юрисдикции са длъжни да тълкуват вътрешното право в светлината на текста и на целите на съответната директива за да постигнат посочения в нея резултат. Те са длъжни да използват всички свои правомощия, като вземат предвид цялото национално право и като приложат признатите от последното методи за тълкуване, за да гарантират пълната ефективност на съответната директива и да стигнат до разрешение, което съответства на преследваната от нея цел. Досега релевантната разпоредба от Закона за защита от дискриминация се прилага в националната практика като стандарт на доказване, изискващ висока степен на сигурност, която надминава сферата на предположенията и съмненията и се доближава до пълното доказване на дискриминацията. Следователно въпросът е колко висока трябва да бъде степента на точност, с която жалбоподателят следва да установи наличието на дискриминация. Всички сравнени текстове на различните езици на разпоредбата относно обръщането на тежестта на доказване, изискват само „презумпция“ за наличието на дискриминация, а не сигурен „извод“ за такава. Съображение 21 от друга

антидискриминационна директива - Директива 2000/43, също гласи, че тежестта на доказване се обръща винаги, когато „е налице prima facie случай на дискриминация“. Освен това в становището си Европейската комисия посочва, че дори от текста, дословно преведен на български език, не произтича изискване за висока степен на сигурност, тъй като и на български език разпоредбата изисква само факти, „от които може да бъде заключено“, че е налице дискриминация. Следователно всяко друго, по-ограничително тълкуване на разпоредбата относно обръщането на тежестта на доказване би застрашило полезното и действие и практически би я изпразнило от съдържание. Логическото продължение на тази констатация означава отсъствие на правило за обръщане на тежестта на доказване и в крайна сметка ще наложи прилагането на нормалните правила относно тежестта на доказване, като крайния резултат ще бъде: лицето, което се счита за жертва на дискриминация ще трябва да посочи и да докаже всички необходими факти, подкрепящи твърдението му и позволяващи с достатъчна степен на сигурност да се установи наличието на дискриминация. Правилото за обръщането на тежестта на доказване обаче, е въведено именно с цел да се избегнат такива затруднения и да се подобри положението на потенциалната жертва на дискриминация. То цели укрепване на правата на лицата, които твърдят, че са жертви. Национална практика, като посочената по-горе, би противоречала диаметрално на тази цел, тъй като изискване за посочване и доказване на факти, които да позволяват да се направи сигурен извод за наличие на дискриминация, в крайна сметка съответства на нормалните правила за разпределяне на тежестта на доказване. В такава хипотеза разпоредбата на член 9 от сегашния Закон за защита от дискриминация не би произвел търсения резултат да подобри процесуалното положение на лицата, които твърдят, че са жертви на дискриминация. Всъщност с правилото за обръщане на тежестта на доказване, въведено във всички антидискриминационни директиви, законодателят е избрал подход, който осигурява справедливо равновесие между интересите на жертвата на дискриминация и интересите на съответната противна страна по делото. По-специално посочената правна уредба не вдига изцяло тежестта на доказване от лицето, което твърди, че е жертва на дискриминация, а само я адаптира. Следователно за прилагането на правилото за обръщане на тежестта на доказване с настоящето изменение и допълнение на Закона за защита от дискриминация се цели лицата, които считат себе си за засегнати поради неприлагането спрямо тях на принципа на равно третиране, да представят факти, които установяват prima facie наличие на дискриминация. Комисията за защита от дискриминация смята тези промени за стъпка в правилната посока – изграждане на справедливо общество.

Горепосоченото становище Комисията за защита от дискриминация е изготвила по иск.№ 60-00-33 / 04.12.2013 г. до Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

доц. д-р АНА ДЖУМАЛИЕВА

